

Tekstivastine: Sampodi - Apua ja tukea matkalla kokiksi

Intro: Tervetuloa kuuntelemaan keskustelua opiskelijan osallisuutta edistävästä moniammatillisesta yhteistyöstä ja ohjauksesta. Tässä podcast-sarjassa keskustelevat ammatillisen koulutuksen, opetuksen ja ohjauksen ammattilaiset johto, opiskelija ja työpaikkaohjaaja. Yksi jamkin kehittäjiä kanssa. Tervetuloa kuulolle.

Elina Järvistö: Tervetuloa Sampo - Opiskelijan saumaton opintopolku -podcastin pariin. Tämän jakson nimi on Apua ja tukea matkalla kokiksi. Ja täällä on keskustelijana pian kokiksi valmistuva Krista. Minä oon opettaja Elina Järvistö. Sinulla on Krista pitkä polku takana opiskelijana meillä Sedussa, likipitään 3 vuotta tulee täyteen huhtikuun loppupuolella ja valmistuminen hämmöttää. Niin kertoisitko ihan tähän alkuun, että miten innostuit kokin opinnoista?

Krista-opiskelija: Kokin opinnot oli mun ensimmäinen valinta, mutta mä olin kovin nuori ja mulla ei ollut vielä tarpeeksi itsevarmuutta. Sitten mä menin opiskelemaan laitoshuoltajaksi, mä suoritin sen. Mutta sitten jäi vähän silleen kaivertamaan, että mä en ole opiskellut sitä ja myöhemmin mä sitten päätin hakea Seduun ja aloittaa opinnot.

Elina: Mikä siinä kokin ammatissa on semmoinen? Mikä sinua kiinnosti ja kiinnostaa vielä nyt?

Krista-opiskelija: No siinä tehdään ruokaa ja se on tosi mukavaa, että sitten kun on tehnyt sen ruuan niin joku ihminen tykkää siitä ja sitä ruokaa syödään, ja siinä näkee ihmisiä ja saa olla sosiaalinen.

Elina: Kyllä ja sosiaalinen on sun iso vahvuus ollut kaikki nämä hetket mitä me ollaan tunnettu toisiamme. No sitten tähän opintojen, aika lailla sun opintojen alkupuolelle tuli tällöinen Sampo-hanke astui kuvaan niin, miksi sä haluaisit lähteä hankkeeseen mukaan?

Krista-opiskelija: No opettajani Elina otti sen puheeksi ja mä olin tosi kiinnostunut, kun siinä autetaan erityisen tuen opiskelijoita ja musta tuntuu että nämä itsekkin niin kun voisin tarvita opintoihin tukea, mutta enemmän se oli se mielenkiintoista projektia kohtaan, että lähdin mukaan.

Elina: Ja sä oot ollut aikaisemminkin projekteissa mukana rohkeasti. Ja varmaan se sun rohkeus sieltä sitten astui taas esiin ja uskalsit lähteä matkahan mukaan. Haluatko kertoa, mitkä on ollut sun haasteet tai mitkä on sun haasteet oppimisessa ja opiskelussa?

Krista-opiskelija: No ainakin yksi isoin on ollut se matematiikka. Se ihan sujuu, mutta sitten se se vaatii vähän semmoista kertausta ja sitten se on vähän vaikeampaa. Jos on niin kun esimerkiksi että ei ole niinku tasalukukuja niin se voi olla vähän haastavampaa, mutta kyllä se menee, ja sitten on ollut se hahmottaminen että pitäisi vaikka saada tosi tasaisia paloja, niin se on vaatinut vähän semmoista vähän että vähän miettii että mistä kohtaa vähän niinku leikkaa.

Elina: Esimerkiksi vaikka se mureke, jauhelihamurekkeen paloittelu niin siitä kohtaa sitten, että tulee kaikille saman verran samankokoisia paloja. Sitä tarkoitat varmaan. Tuleeko vielä muita semmoisia haasteellisia asioita, mitkä haluat kertoa?

Krista-opiskelija: Joo, se voi olla vähän, että jos on ollut kovin niinku henkisesti raskas viikko, että ne on pitänyt tähän vaikka tosi monta asiaa niin sen huomaa että sitten niinku vähän meinaa uupua, niin en ole tehnyt täyttä viikkoa.

Elina: Niin työssäoppimisen aikana tai työpaikalla oppimisen aikana ja sitten, kun koulussa on ollut mahdollisuus lukujärjestyksessä muokata sitä lukujärjestystä niin, että sinne on saatu vähän väljyyttä, niin

näin on toimittu. No sitten sä oot ollut tosi monessa paikassa työpaikalla oppimassa ja sulla on ollut siinä matkalla tuki mukana. Niin miten sä oot sen tuen kokenut ja minkälaista tukea oot niinku saanut saanut sinne työssäoppimisen ajalle?

Krista-opiskelija: No se tuki on ollut tosi mukavaa, kun opettaja on sitten pystynyt niinku joustamaan enemmän ja käymään työssäoppimispaikalla ja juttelemaan ja sitten kun on ollut näytön suunnitelmia, niin sitten niitä on voinut opettajan kanssa ihan tehdä yhdessä.

Elina: Onko se tuki ollut sun mielestä riittävää?

Krista-opiskelija: Kyllä, se on ollut riittävää.

Elina: Sanoit että se on ollut riittävää. Oletko kokenut niin koskaan, että se tuki on tuota... on ollut aina tarpeen sitten?

Krista-opiskelija: Alussa. Se oli hyvin tarpeen, kun oli vielä vähän vasta aloittanut ja vähän epävarma, niin silloin kaipaisi vähän enemmän ohjausta. Mutta sitten kun sitä kokemusta on tullut lisää ja myös itsevarmuutta niin sitten on vähennetty. Se on ollut ihan hyvä asia.

Elina: Kyllä, miten sä oot kokenut sellaisen asian, että minäkin oon ollut sun kanssa ja työpaikalla työssä oppimassa on tehty yhdessä töitä - miltä se on tuntunut?

Krista-opiskelija: Se onkin ollut tosi hyvältä. On niinku päässyt tutustumaan niinku opettajaan enemmän, mitä olisi päässyt, jos ei olisi ollut erityisen tuen suunnitelma.

Elina: Kyllä, samoin se on tuntunut tosi mukavalta. Munkin mielestä ja siinä on oppinut taas sitten opiskelijaa tuntemaan tosi tosi paljon paremmin. No sitten meillä on ollut tässä matkan varrella monenlaisia monialaisia tai monenlaisia, mutta on ollut moni monialaisia keskusteluja ja siellä on ollut erilaisia tuen. Antajia mukana. Onko niistä monialaisista keskustelusta ollut sulle hyötyä?

Krista-opiskelija: On kyllä niistä ollut hyötyä. Se on ollut tosi hyvä, että on päässyt niinku sitten oikein kokoontumaan ja kaikki on ollut siinä samassa tilassa, että on voitu keskustella niistä asioista yhdessä, eikä että pitäisi jokaiselle erikseen soittaa.

Elina: Niin pitää monta palaveria useampaan kertaan. Miten sä oot kokenut, miltä susta on tuntunut niissä keskusteluissa mukana olleena? Oletko saanut, onko ne olleet päämäärältään, tai että sillä on ollut selkeä aihealue ja onko ne edennynt? Ja onko tullut lopputulos niistä keskusteluista päätöksiä ja onko päätökset pitänyt?

Krista-opiskelija: Kyllä se ollut selkeä ja ne keskustelut on ollut mukavia ja. Kun siellä on tehnyt päätöksiä, niin kyllä ne on sitten pitänyt myöhemminkin.

Elina: No sitten näistä keskusteluista seuraava kysymys, niin ootko Krista koko 3 vuoden ajan tiennyt, miten sun opinnot etenee, mitä milloinkin on, mikä tutkinnonosa on ollut menossa ja mitä siinä tutkinnon osassa opiskellaan? Ja ootko tuota ollut sillä tavalla niinku turvallisin mielin ja aamulla tiennyt, että mikä on päivän aihe ja teema tullessasi kouluun?

Krista-opiskelija: Kyllä olen koko ajan tiennyt missä opinnot menee ja. Miten etenee ja ollut aktiivisesti myös kiinnostunut.

Elina: Niin sinä olet itse ottanut selvää ja sä oot löytänyt löytänyt itekin tietoa. Olet osannut aina myös kysyä apua. Sä oot oppinut aina itse menemään sinne Wilmaan ja löytänyt sieltäkin vastauksia, että oot ollut neuvokas niitten asioiden suhteen. No sitten mua kiinnostaa semmoinen asia, että mikä sun mielestä on ollut kaikista mukavinta tässä opiskelussa?

Krista-opiskelija: Se on ollut mukavaa kun on päässyt kokeilemaan niinku uusia ruokareseptejä ja sitten oppimaan että niitä asioita. Voi tehdä vähän myös eri tavallakin, mutta se lopputulos on sama ja sitten semmoinen ryhmähenki on ollut kyllä ihan parasta.

Elina: Kyllä mikä siinä ryhmässä on ollut kaikkein mukavinta?

Krista-opiskelija: Siinä on niinku monenlaisia opiskelijoita siinä porukassa ja yhteen hiileen ollaan puhallettu ja kommelluksia on ollut, mutta ruokaa ollaan saatu pöytään.

Elina: Aika lailla ajoissa ajoissa vielä, että ei ole tarvinnut vartoa valmiiksi tulemista. Onko joku jotakin semmoisia hetkiä, jotka sä tulet muistamaan koko sun elämän ajan? Tässä opiskelun aikana onko sattunut? Äsken kerroit tuossa, kun me odotettiin tämän podcastin tekemistä, yhdestä henkilöstä, niin voitko kertoa siitä, josta puhuttiin tuossa matkalla tänne?

Krista-opiskelija: Niin opiskelijaopettaja, hän oli kyllä todella mukava. Hyvin huumorintajuinen ja mukava ihminen ja osasi katsoa sillä silmällä, että tämä voisi tarvita vähän enemmän tukea tai apua.

Elina: Siitä on ihan hyvät muistot. Haluatko vielä jotakin muuta muistella?

Krista-opiskelija: Tietysti ryhmässä on aina myös ollut se humoristinen tyyppi, joka on aina keventänyt kaikkea ja vähän touhuillut siellä sivussa, niin se on ollut aina mukavaa seurattavaa.

Elina: No sitten vielä haluan kysyä sellaista asiaa, että oot ollut monessa työpaikassa työpaikalla oppimassa, niin minkälainen sun mielestä hyvä työpaikkaohjaaja, minkälaisia ominaisuuksia? Ja kun oot ollut monen kanssa tekemisissä, niin mitä hyviä muistoja heistä on jäänyt? Ja mikä heistä teki hyviä työpaikkaohjaajia?

Krista-opiskelija: Hyvä työpaikkaohjaaja on semmoinen, että se olisi semmoinen rento, että ei ole ihan pipo liian kireällä ja vähän semmoista pelisilmää, että tilanteeseen nähden, että tarvittaessa se voi mennä tukemaan, mutta antaa itsekin vähän siinä kokeilla ja nähdä, että kyllähän se siitä selviääkin ja näkee sen opiskelijan.

Elina: Mitä tarkoitat sillä, että näkee opiskelijan?

Krista-opiskelija: Että kohtaa sen opiskelijan niinku aidosti, että ei ole mikään kiire ja, kuuntelee ja näkee sillä hetkellä, että tää tilanne on tämä.

Elina: Niin päivät on erilaisia ja ei aina joka päivä ole aivan niin semmoinen tunne, että on on voinut sattua matkan varrella jotakin muitakin asioita ja sitten kun tullaan siihen tilanteeseen ja töihin ja aloitetaan. Aina ei ole semmoinen terävä olo, kuin haluaisi, ehkä jokainen meistä kokee välillä semmoista, että sattuu ja tapahtuu kaikenmoista. No sitten työpaikkaohjaajan jälkeen kysyn, minkälainen sitten tai miten sä oot toivonut työssäoppimisen, työpaikalla oppimisen, aikana opettajalta, että minkälainen on hyvä opettaja työssäoppimisen ohjauksen aikana ja yleensä niinku kaikenlaisissa tilanteissa?

Krista-opiskelija: No hyvä opettaja on semmoinen, että vaikka olisi kiire niin ei sitten kuitenkaan niin kiire, että ei niinku ehtisi vähän niinku istahtaa ja keskustelulla. Semmoinen helposti lähestyttävä ja mukava.

Elina: Entä sinne työssä oppimisen aikana sitten, että mitä toivomuksia silloin on ollut opettajaa kohtaan, kun oot ollut työpaikalla ja joka päivä ei siellä opettajakaan ole paikalla ollut?

Krista-opiskelija: Että jos olisi jotain kysyttävää, niin opettaja voisi olla niinku tarvittaessa, niinku niinku saatavilla, että jos tulee sitä tuen tarvetta.

Elina: No sitten ihan lopuksi haluaisin kysyä, että kun sun opinnot on nyt päättymässä niin, minkälaisia toiveita ja haaveita ja unelmia sulla on tästä eteenpäin?

Krista-opiskelija: Töihin pääseminen on yksi soi juttuja tietysti se, että olisi mukavaa saada vähän pysyvämpi paikka, että ei tarvitse viikossa monessa paikassa käydä työskentelemässä.

Elina: Minkä tyyppinen keittiö sua kiinnostaa, kun meidän alalla on monenlaisia keittiöitä? On suurtalouspuolta ja ravintolamaailmaa, henkilöstöravintolaa, kahvilaa, sitten on palvelu- ja jakelukeittiötyyppisiä työpaikkoja, niin mikä mikä on niinku tuntunut sun mielestä omimmalta?

Krista-opiskelija: Ihan niinku erityisesti pääasiassa suurtalouskeittiö ja kyllä jakelukeittiökin on oikein mukava ja sitten ne tietysti myös kahvila.

Elina: Mikä siitä suurkeittiöstä tekee niinku sen mieluisan paikan työskennellä?

Krista-opiskelija: Siellä on tosi selkeät ne työajat ja lounasajat ja töitä on hyvin. Siellä ei niinku työskennellä yksin, että siellä on se ryhmätyöskentely on isossa merkityksessä.

Elina: Kyllä, sä valmistut ihan kohta ja nyt on ollut yhteishaku ja uusia opiskelijoita hakeutunut meille. Jos nyt saisit antaa ohjeita, minkälaisia ohjeita antaisit opiskelijalle, joka on nyt aloittaa meillä ja on vastaavanlaisessa tilanteessa kun sinä olit kun sinä aloitit niin mitkä on sun hyvät neuvot?

Krista-opiskelija: Erityisesti ensimmäisenä päivänä ota rennosti, älä aseta turhia odotuksia ja katsele vain avoimesti. Kyllä se siitä sitten se selkenee.

Elina: Miten sitten, jos sitä tukea tarvitsee. Minkälaisia ohjeita antaisit tuen tarpeen pohdiskeluun ja siihen tukeen suhtautumiselle, miten kannattaa ajatella?

Krista-opiskelija: Tukea kannattaa uskaltaa pyytää. Se voi olla ehkä ollut vähän vaikeaa, mutta sitten se kannattaa ja opettajalta voi kyllä rohkeasti mennä kysymään.

Elina: Kyllä aina saa apua, kun vaan uskaltautuu pyytämään. Se on ihan totta. Meilläpä ei ole tässä kohtaa tämän enempää. Kiitos Krista, kun suostuit tähän podcastiin ja kaikkea hyvää matkalla tulevaisuuteen.

Krista-opiskelija: Kiitos kovasti.

Loppupuhe: Kuuntelit juuri SamPodi-podcastia, joka on toteutettu SamPo - Opiskelijan saumaton opintopolku -ESR-hankkeessa. Podcast-sarjan ovat toteuttaneet Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän palvelualan opisto, Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto, Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu ja Ammattiopisto Spesia Jyväskylä. Kiitos kun olit kuulolla.